

Základní škola Karla staršího ze Žerotína Bludov

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Platnost od 1.9.2023

Mgr. Ilona Křivohlávková
ředitelka školy

1	Identifikační údaje.....
1.1	Název ŠVP.....
1.2	Údaje o zařízení.....
1.3	Platnost dokumentu.....
2	Charakteristika zařízení.....
2.1	Poslání, vize a východiska.....
2.2	Projekty, aktivity, úspěchy.....
2.3	Spolupráce v regionu.....
2.4	Personální podmínky.....
2.5	Materiální podmínky.....
2.6	Ekonomické podmínky.....
2.7	Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví.....
3	Charakteristika ŠVP.....
3.1	Cíle vzdělávání.....
3.2	Délka vzdělávání a časový plán vzdělávání.....
3.3	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....
3.4	Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.....
3.5	Podmínky pro přijímání uchazečů, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání.....
4	Časový plán vzdělávání.....
4.1	Forma vzdělávání: Pravidelná.....
4.1.1	Celkové dotace - přehled.....
4.2	Forma vzdělávání: Příležitostná - kroužky ŠD.....
4.2.1	Celkové dotace - přehled.....
4.2.2	Přehled využití týdnů.....
5	Obsah vzdělávání.....
5.1	Forma vzdělávání: Pravidelná.....
5.1.1	Člověk a jeho zdraví.....
5.1.2	Člověk a příroda.....
5.1.3	Člověk a svět práce.....
5.1.4	Lidé a čas.....
5.1.5	Lidé kolem nás.....
5.1.6	Místo, kde žijeme.....
5.2	Forma vzdělávání: Příležitostná - kroužky ŠD.....
5.2.1	Deskové a logické hry.....
5.2.2	Jóga pro děti.....
5.2.3	Pohybové hry.....
5.2.4	Tvořivá dílna.....

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro školní družinu

1.2 Údaje o zařízení

Název zařízení: Základní škola Karla staršího ze Žerotína Bludov

Adresa zařízení: Nová dědina 368, Bludov, 789 61

IČO: 63 69 64 87

IZO: 600 148 301

Jméno ředitelky školy: Mgr. Ilona Křivohlávková

Jméno vedoucího vychovatele: Soňa Nikolovová

Kontakty: e-mail: zsbludov@zsbludov.cz, web: www.zsbludov.cz, tel.: 581 033 636

Zřizovatel školy:

Obec Bludov

Adresa: Jana Žižky 195, 789 61 Bludov

IČO: 00 30 23 68

Kontakty: ou.bludov@bludov.cz, 583 301 430

1.3 Platnost dokumentu

Platnost od: 1. 9. 2023

.....
ředitelka školy

Mgr. Ilona Křivohlávková

.....
razítko školy

2 Charakteristika zařízení

2.1 Poslání, vize a východiska

Školní družina je organizační součástí Základní školy Karla staršího ze Žerotína Bludov. Kapacita školní družiny je 140 dětí. Je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. Školní družina zabezpečuje naplnění volného času v době před vyučováním, odpoledne před odchodem domů nebo do jiných zájmových aktivit. Tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji od školního vyučování odlišují. Hlavním posláním družiny jsou činnosti spojené s odpočinkem, rekreací, zájmovou činností a zábavou. Školní družina motivuje, podporuje a vede děti k všestrannému rozvoji osobnosti, zejména smysluplným využitím volného času, a to širokou nabídkou aktivit v bezpečném prostředí a s profesionálním dozorem. Na veškerou činnost se vztahují ustanovení školního řádu a vnitřního řádu školní družiny.

V rámci výchovné a vzdělávací činnosti nabízí dětem rozmanité programy, ve kterých se prolínají všechny složky rekreační, odpočinkové, sebevzdělávací a zájmové činnosti. Pravidelná denní docházka je rozšířena o nabídku zájmových kroužků.

2.2 Projekty, aktivity, úspěchy

Výzdoba školy, příprava strašidel a dýní na školní Halloween.

Mikulášská nadílka s malým dárečkem ve školní družině.

Vánoční turnaj v pexesu.

Spolupráce při vánoční výzdobě kulturního domu a výroba vánočních přáníček pro seniory.

Vánoční nadílka – posezení u stromečku, povídání o svátcích, koledy, zvyky a dárečky.

Výzdoba školy pro zápis dětí do 1. tříd.

Velký turnaj v „Super farmáři“.

Návštěva místní knihovny a soutěž „Malí autoři ve školní družině“.

Během školního roku účast ve výtvarných soutěžích podle možností.

Společné zábavné odpoledne pro děti na ukončení docházky do školní družiny.

Účast v Operačním programu Jan Amos Komenský.

2.3 Spolupráce v regionu

Spolupráce s dalšími subjekty:

Školní družina spolupracuje se zřizovatelem, Pradědovým muzeem Bludov, s Ústavem ekologického vzdělávání Mladoňov, knihovnou, Kulturním domem Bludov, místními spolky.

2.4 Personální podmínky

Zájmové vzdělávání ve školní družině zajišťují kvalifikované i nekvalifikované vychovatelky.

Vychovatelky se dále průběžně vzdělávají samostudiem a v akreditovaných kurzech (dle možností školy).

2.5 Materiální podmínky

Školní družina využívá pro svou činnost čtyři kmenové třídy, které svým vybavením a uspořádáním odpovídají potřebám dětí mladšího školního věku. Jedna je umístěna v přízemí, druhá v 1. patře a dvě ve 2. patře staré školní budovy. Vybavením a úpravami jsou obě odlišné od školních učeben a vyhovují nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.

Základní vybavení: stolní hry, stavebnice a drobné sportovní náčiní. První oddělení je vybaveno televizí, videem, DVD a rádiem. Ve druhém oddělení je televize a rádio s CD přehrávačem a DVD přehrávačem. Vybavení je dle finančních možností průběžně doplňováno.

Děti se podílí svými výtvary na estetickém prostředí školní družiny. Výzdoba je obměňována dle jednotlivých ročních období nebo aktuálních inspirací vychovatelek a dětí. Potřeby pro pracovní – technickou a výtvarnou činnost jsou zakoupeny na začátku školního roku a průběžně doplňovány v průběhu roku.

Součástí prostor školní družiny je sociální zařízení s malou umývárnou a WC.

Školní družina využívá ke své činnosti ostatní odborné učebny – cvičnou kuchyňku, počítačovou učebnu, keramickou dílnu. K pohybovým aktivitám využívá tělocvičnu a víceúčelový sportovní areál.

Ke každodennímu pobytu venku je k dispozici školní zahrada s dřevěnými prolézačkami, provazovými šplhadly, hrazdou, houpačkami, pískovištěm a altánkem.

2.6 Ekonomické podmínky

Informace k úplatě:

Úplatu za zájmové vzdělávání ve školní družině upravuje Směrnice pro stanovení výše úplaty za zájmové vzdělávání ve školní družině.

2.7 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

- Při využívání odborných učeben se činnost řídí příslušnými řády pro tyto učebny. Vychovatelka při jejich využití připomíná žákům neustále zásady bezpečnosti a ochrany zdraví a dbá na jejich dodržování.
- Žáci přihlášení k činnosti školní družiny jsou poučeni o bezpečnosti a ochraně zdraví a záznam o tomto poučení je veden v třídních knihách jednotlivých oddělení.
- Žáci jsou povinni dodržovat pravidla bezpečného chování při vycházkách mimo školu, řídí se přesně pokyny vychovatelky.
- Vychovatelky nestrpí jakékoli uplatňování fyzického a psychického násilí mezi žáky!
- Jakékoli projevy násilí ihned projednávají s rodiči, třídní učitelkou a s ředitelkou školy.
- Žáci jsou povinni okamžitě vychovatelce hlásit jakékoli poranění nebo nevolnost.

Podmínky zacházení s majetkem školní družiny ze strany žáků:

- Žák zachází šetrně se všemi svěřenými školními potřebami, udržuje své místo, třídu i ostatní prostory školní družiny v čistotě a pořádku a chrání majetek před poškozením.
- Při úmyslném poškození majetku bude škola požadovat od rodičů odpovídající náhradu.
- Do školní družiny nenosí žáci cenné věci a větší obnosy peněz.
- Mobilní telefony a peníze mají žáci uloženy po celou dobu pobytu v uzavřené školní tašce.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Cíle vzdělávání

Obecné cíle:

- seznamovat děti jak aktivně trávit volný čas a vybavit je dostatkem námětů pro jeho naplňování
- prožívat radostné chvíle, jistotu a bezpečí
- rozvíjet osobnost dítěte
- pěstovat v dětech pocit sounáležitosti s přírodou a vytvářet základy pro odpovědný postoj k životnímu prostředí
- učit komunikovat, spolupracovat a respektovat se
- vést děti k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- připravit děti aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví
- podněcovat děti k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- rozvíjet u dětí schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- rozvíjet všestrannou spolupráci s rodiči dětí

Konkrétní cíle:

Naplňování klíčových kompetencí tvoří jádro vzdělávacích záměrů celoročního plánu a jsou podrobně rozpracovány v příloze č. 1

Kompetence k trávení volného času:

- informuje o možnostech, jak trávit volný čas
- nabízí možnosti výběru ze zájmových aktivit
- rozvíjí zájmy dětí v organizovaných a individuálních činnostech, učí říci ne nevhodným činnostem, aktivně odpočívat a relaxovat

Komunikativní kompetence:

- učí děti naslouchat se navzájem, obohacuje jejich slovní zásobu
- seznamuje s komunikačními prostředky, rozvíjí i mimoslovní komunikaci – gesto, úsměv

Kompetence sociální a personální:

- učí děti organizovat a plánovat, uvědomovat si nejen svá práva, ale i povinnosti, podílet se na vytváření příznivé atmosféry
- učí děti přijímat kompromis, učí je toleranci, pravidlům soužití, sebekázi

Kompetence občanské:

- učí děti netolerovat agresivitu, šikanu, podporuje zásady ekologické výchovy, chrání kulturní tradice
- učí rozlišovat skutečné a zdánlivé hodnoty

Kompetence k řešení problémů:

- podporuje obhajování názorů, řešení problémů kolem sebe, rozlišování správného a nesprávného řešení
- učí zodpovědnosti, a že vyhýbání se problémům nevede k cíli

Kompetence k učení:

- vede k přemýšlení o druhých, k využívání představivosti a fantazie, ke zdokonalování pohybových dovedností
- učí správnému zacházení s knihou a časopisem
- podporuje v aktivním odpočinku a relaxaci, informuje o zásadách zdravého životního stylu
- učí správně se rozhodovat a jednat

Kompetence pracovní:

- podporuje bezpečné a účinné zacházení s materiály, nástroji a vybavením, dodržování vymezených pravidel

- poskytuje vhodné pracovní podmínky, vede žáky k hodnocení výsledků pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- vede děti k využívání znalostí a zkušeností k vlastnímu rozvoji, schopnosti pracovat ve skupině, spolupracovat a pomáhat druhým, uplatňovat svou tvořivost, originalitu a fantazii

Kompetence digitální:

- učí rozlišovat pravdivé informace od dezinformací a falešných zpráv a rozumět tomu, jak funguje vyhledávání informací na internetu
- vede děti k vhodným způsobům komunikace online, včetně etikety při používání sociálních sítí
- informuje děti, jak chránit své osobní údaje a jak se chránit před nebezpečnými situacemi online
- pomáhá vyhledávat hry, které přispívají k řešení problémů, logickému myšlení a interaktivnímu tvoření

Délka vzdělávání a časový plán vzdělávání

Délka vzdělávání a charakteristika časového plánu:

Školní vzdělávací program školní družiny je pro pravidelnou formu zájmového vzdělávání sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu – pro žáky 1. stupně ZŠ (1. - 5. třída). Každé dítě během docházky v pětiletém cyklu projde celým jejím vzdělávacím obsahem, který je podrobně zpracován v příloze č. 1.

Celodružinové akce příležitostné a skladba zájmových kroužků jsou vytvořeny na dobu jednoho roku a poté jsou obměňovány a doplňovány podle zájmu dětí a zákonných zástupců a podle personálního zabezpečení.

3.2 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V oblasti personální:

zajistit proškolení vychovatelky v dané oblasti
dostatečně personálně zajistit jednotlivé aktivity
využít dobrovolníky

V oblasti materiální:

eliminovat situace, ve kterých by došlo ke zranění integrovaného žáka
zajistit speciální didaktické a kompenzační pomůcky

V oblasti organizační:

vymezit formy integrace
spolupracovat se zákonnými zástupci
využívat poradenské pomoci výchovné poradkyně a spolupracovat se školskými poradenskými zařízeními
spolupracovat s organizacemi zaměřenými na podporu osob se zdravotním postižením či zdravotním nebo sociálním znevýhodněním

Podpůrná opatření 1. stupně

Individuální spolupráce s třídním učitelem i s ostatními vyučujícími, vzájemná konzultace, seznámení se s PLPP.

Podpůrná opatření 2. - 3. stupně

Po odsouhlasení a předání Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami škole třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími ostatních předmětů a konzultaci s výchovným poradcem zpracuje do 1 měsíce IVP. Pokud bude žák potřebovat podporu ve školní družině, zapojí se do spolupráce vychovatelka školní družiny.

Vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením

K dětem přistupujeme individuálně, respektujeme pracovní tempo, přizpůsobujeme obsah činností vzdělávacím možnostem a předpokladům žáků, chválíme a klademe důraz na úspěchy.

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením

Respektujeme individuální možnosti dítěte, seznámíme se s postižením dítěte a jeho specifiky a zajistíme, aby dítě mohlo své znevýhodnění kompenzovat činnostmi, v nichž je úspěšné.

Specifické poruchy učení

Respektujeme osobní tempo dítěte a chválíme ho, zapojujeme ho do činností, které jsou v souladu s jeho rozumovým potenciálem.

Specifické poruchy chování

Individuální přístup, klademe důraz na vhodnou motivaci, snažíme se jej zaujmout a odstranit rušivé vlivy při práci. Snažíme se s dítětem rozebrat problémy, oceníme snahu i sebemenší úspěch. Důležitá je pravidelná relaxace.

Zdravotní znevýhodnění

Zaujímáme individuální přístup, přihlížíme ke zdravotnímu stavu a umožňujeme dodržování léčebného režimu i v družině.

Sociální znevýhodnění

Do této skupiny patří žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně, kulturně a jazykově odlišného. Hlavním problémem je zpravidla nedostatečná znalost vzdělávacího jazyka. Pozornost je proto třeba věnovat nejen osvojení českého jazyka, seznámení se s prostředím, kulturními tradicemi a zvyklostmi, ale umožnit těmto dětem budování vlastní identity.

Těmto dětem:

vytvoříme příznivé klima ve školní družině

zvolíme odpovídající metody práce

zaujmeme k dítěti individuální přístup, budeme hodnotit s tolerancí

podněcujeme pravidelnou komunikaci s těmito žáky i s jejich rodiči, vytváříme zpětnou vazbu

spolupracujeme s třídní učitelkou

Dítě se zdravotním postižením

O zařazení dítěte se zdravotním postižením do školy rozhoduje ředitelka školy po dohodě se zákonným zástupcem dítěte na základě lékařského a speciálního psychologicky-pedagogického vyšetření.

Bude-li zdravotně postižené dítě do školní družiny přijato:

seznámíme všechny vychovatele s postižením dítěte a jeho specifiky

dohodneme se s rodiči a odborným pracovištěm na možnostech spolupráce
seznámíme spolužáky s postižením dítěte a vším, co z toho vyplývá
umožníme používat potřebné pomůcky
respektujeme individuální možnosti dítěte
zajistíme, aby dítě mohlo své znevýhodnění kompenzovat činnostmi, v nichž je úspěšné

3.3 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nejčastěji je nadání definováno jako soubor schopností, které umožňují jedinci dosahovat výkonů nad rámec běžného průměru populace. Mimořádně nadaní žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na něž je třeba reagovat již v prostředí základní školy především vhodnou úpravou jejich výuky, která by měla vycházet z principů individualizace.

Podmínky pro rozvoj mimořádně nadaných dětí:

Využíváme tyto způsoby:

aktivitty zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráce, vztahu a sociální a emocionální inteligence

možnost a způsob zařazení účastníka do aktivit primárně určených vyšším věkovým skupinám

doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů

Často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Proto je nutné toto chování taktně, ale důsledně usměrňovat.

3.4 Podmínky pro přijímání uchazečů, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Podmínky pro přijímání uchazečů:

1. Žáci 1. - 5. třídy jsou k pravidelné činnosti školní družiny přihlašováni na základě písemné přihlášky. Na ní rodiče nebo zákonní zástupci žáka vyznačí rozsah docházky a způsob odchodu žáka ze školní družiny.

2. Nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky do školní družiny nebo jeho odchodu z ní, sdělí rodiče žáka vychovatelce písemně. Předem známou nepřítomnost žáka v družině oznámí zákonný zástupce také písemně.
3. Odhlašování žáka se provádí na základě písemného sdělení rodičů.
4. Evidence účastníků zájmového vzdělávání ve školní družině je vedena v přehledech výchovně vzdělávací činnosti.

Podmínky ukončování vzdělávání:

1. Ředitelka školy má právo vyloučit žáka z činnosti školní družiny z důvodů závažného provinění proti ustanovením školního řádu nebo vnitřního řádu školní družiny.
2. Ředitelka školy má právo vyloučit žáka z činnosti školní družiny z důvodů neuhrazení úplaty za zájmové vzdělávání podle směrnice o úplatě za zájmové vzdělávání

Podmínky zacházení s majetkem školní družiny ze strany žáků

- Žák zachází šetrně se všemi svěřenými školními potřebami, udržuje své místo, třídu i ostatní prostory školní družiny v čistotě a pořádku a chrání majetek před poškozením.
- Při úmyslném poškození majetku bude škola požadovat od rodičů odpovídající náhradu.
- Do školní družiny nenosí žáci cenné věci a větší obnosy peněz.
- Mobilní telefony a peníze mají žáci uloženy po celou dobu pobytu v uzavřené školní tašce.

4 Časový plán vzdělávání

4.1 Forma vzdělávání: Pravidelná

4.1.1 Celkové dotace - přehled

Vzdělávací oblast	Aktivita	celé						Celkové dotace (celkem + disponibilní)
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
Ostatní aktivity	Člověk a jeho zdraví	0+1	0+1	0+1	0+1	0+1		0+5
	Člověk a příroda	0+1	0+1	0+1	0+1	0+1		0+5
	Člověk a svět práce	0+1	0+1	0+1	0+1	0+1		0+5
	Lidé a čas	0+1	0+1	0+1	0+1	0+1		0+5
	Lidé kolem nás	0+1	0+1	0+1	0+1	0+1		0+5
	Místo, kde žijeme	0+1	0+1	0+1	0+1	0+1		0+5
Celkem hodin		6	6	6	6	6	0	0+30

4.1.1.1 Charakteristika formy vzdělávání (obsah, metody, poznámky)

Činnost školní družiny je organizována těmito formami zájmového vzdělávání:

- pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností
- příležitostnou výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činností
- osvětovou činností včetně shromažďování a poskytování informací pro děti, popřípadě i další osoby a vedení k prevenci sociálně patologických jevů
- individuální práci, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí nebo využitím otevřené nabídky spontánních činností

Pravidelnou formou činnosti je každodenní činnost přihlášených dětí v odděleních školní družiny podle týdenní skladby zaměstnání. Patří sem také pravidelná činnost zájmových kroužků, které jsou součástí činnosti školní družiny.

Nabídka spontánních činností je také určena dětem přihlášeným ke každodenní docházce do školní družiny. Jedná se o spontánní aktivity, které jsou zahrnuty do denního režimu oddělení. Jde o hry v ranní nebo v závěrečné části odpolední družiny, klidové činnosti po obědě a spontánní hry při pobytu venku.

Příležitostná forma vzdělávání je určena nejen dětem přihlášeným k pravidelné činnosti školní družiny, ale i dalším zájemcům. Tyto aktivity jsou nabízeny během školního roku a v době vedlejších prázdnin. Jedná se o soutěže, sportovní hry, výlety apod.

Obsah vzdělávání:

1. Rekreční a odpočinkové aktivity
2. Sebevzdělávací aktivity a příprava na vyučování
3. Zájmové aktivity - výtvarná a pracovní činnost
 - sportovní aktivity a dopravní činnost
 - přírodovědná činnost

Metody a formy evaluace

- hodnocení dětí - chválíme, oceňujeme a vyhodnocujeme
- výstavky formou nástěnek ve třídách a na chodbách
- výstavky pro veřejnost (spolupráce s místními organizacemi)
- výrobky domů
- fotodokumentace
- rozhovory s rodiči
- konzultace s vyučujícími
- písemná čtvrtletní a pololetní hodnocení
- písemné hodnocení celoroční práce – průběh a výsledky vzdělávacích aktivit, jaké změny je třeba udělat pro příští rok ve ŠVP ŠD

Další metody

- pozorování
- rozbor aktivit dětí, analýza prací
- sociometrické metody (rozbor chování a jednání dítěte ve skupině a jeho postavení v ní)
- vyhodnocování dílčích programů, projektů a nadstandardních činností
- rozbor příčin neúspěchů (vandalismus, šikana)

4.2 Forma vzdělávání: Příležitostná - kroužky ŠD

4.2.1 Celkové dotace - přehled

Vzdělávací oblast	Aktivita	celé	Celkové dotace (celkem + disponibilní)
		I.	
Ostatní aktivity	Deskové a logické hry	0+1	0+1
	Jóga pro děti	0+1	0+1
	Pohybové hry	0+1	0+1
	Tvořivá dílna	0+1	0+1
Celkem hodin		4	0+4